

УДК 664.047(31)

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСУ СУШІННЯ СПИРТОВОЇ БАРДИ В ПСЕВДОЗРІДЖЕНОМУ ШАРІ.

Сабадаш С.М., асп., Якуба О.Р., д.т.н., проф.
(Сумський національний аграрний університет)

Проведені експериментальні дослідження процесу сушіння спиртової барди в сушарках з псевдозрідженим шаром інертного носія. Перевагою сушіння суспензії, без попереднього випаровування або фільтрування, є одностадійність процесу без використання громіздких апаратів, з отриманням готового продукту у вигляді порошку, який не потребує додаткового розмелу.

Постановка проблеми. Дослідження процесу сушіння спиртової барди має велике значення з точки зору зменшення шкідливих викидів в річки та водойми, які призводять до забруднення навколишнього середовища. Але в деякій мірі барда в своєму складі містить цінні речовини, які можуть бути використані в якості харчових домішок для годування сільськогосподарських тварин [1], або вдобрив.

В якості сушильних установок для барди можуть бути використані стрічкові, барабанні або розпилювальні сушарки [1,2]. Сушу речовину барди переробляють в добрива шляхом додавання до її складу спеціальних речовин, з метою збагачення і доведення їх складу до корисних добрив.

Метою цих досліджень є одержання сухих речовин із барди при знижених енергетичних витратах. На наш погляд найбільш економічними в наш час являються розпилювальні сушарки, їх перевагою являється одержання сухих речовин прямо із розчинів [3]. Але недолік цього способу сушіння заключається в необхідності підтримувати речовину в рідкому стані для ефективного розпилювання в камері. Але підвищення концентрації сухої речовини дасть можливість знизити витрати тепла на одиницю готової продукції, що не завжди можливо зробити на розпилювальних сушарках, так як розпилювальні прилади у вигляді дисків та форсунок у випадку густих речовин неефективно їх подрібнюють.

В цій роботі нами проведені дослідження процесу сушіння в

утримується фторопластова крихта розміром 2x4мм. До решітки (6) приєднаний патрубок (8), який з'єднує об'єм камери (1) з теплокалорифером (9). Тепло виділяється електронагрівачами (тенами), (10) заживлених від електроструму. Вентилятор (11) здійснює подачу повітря, яке після нагрівання в калорифері (9) поступає в сушильну камеру (1). Повітря з пиловидним матеріалом поступає через завихрювач (5) та кришку (2) в патрубок – завихрювач (12) в циклон (13), де під дією відцентрових сил, частинки сухої барди осідають на бункер – охолоджувач (14) і далі зсипається в збірник (15) при періодичному встряхуванні бункера (14), за допомогою механізму для встряхування (16). Відпрацьоване повітря в подальшому через патрубки циклона (17) та (18) потрапляє на очистку в фільтри або в атмосферу. Принцип дії сушарки полягає в наступному: повітря яке нагнітається вентилятором (11), підігрівається в калорифері (9) і поступає під решітку (6), призводячи в стан фонтанування крихту інертного носія (7), розташованого в камері (1).

На зріджений шар інертного носія (7) зверху подається суспензія або паста барди спиртової за допомогою трубки (3) з воронкою. В камері (1) сировина напилена на крихту (7), яка знаходиться в стані інтенсивного переміщення відносно один одного, висихає та стирається до тонкого порошку. Частинки пилу виносяться із шару, відробленим повітрям і потрапляють в циклонний пилоуловлювач (13) де накопичується на поверхні клапану (14).

Після того, натисненням на механізм (16) клапану, він відкривається і продукт потрапляє в збірник (15), де охолоджується з метою збереження його якості. Вивантажений продукт у вигляді порошку пересипається в тару і зберігається. Відповідно в продукті визначається вміст поживних речовин.

В таблиці 1 приведені результати експериментальних досліджень барди в сушарці з псевдозрідженим (фонтануючим) шаром інертного носія. В якості інертного носія використовувалась фторопластова крихта розміром 2-5мм. Еквівалентний діаметр складає $d_{e3,4}$ мм. На сушіння подавалась барда з двох спиртових заводів: Стецьківський та Новосухановський спиртові заводи. Барда Новосухановського спиртового заводу має кращі фізико-хімічні показники в порівнянні з бардою заводу с.Стецьківки. На сушіння подавалась барда в основному у вигляді суспензії вологістю 92-93%. Зразок №4 - сировина перед сушінням піддавалась фільтруванню через фільтрувальний папір. При цьому волога понизилась до 87,5%. Показники ефективності дещо підвищились, але паста мала підвищену липкість.

Таблиця 1

Показники процесу сушіння спиртової барди в сушарці з інертним носієм, $V=1,6$ л; $H_{\text{шару}}=40$ мм.

№ п/п	Найменування продукту	Волога перед сушінням, %	Маса продукту перед сушінням, гр.	Усього сухих	Температура		Витрати повітря м ³ /год	Маса продукту після сушіння	Вологість%	Вихід %	Показники сушіння	
					на вході °С	на виході °С					Питома продуктивність <i>кг.вологи</i> <i>м³ год.</i>	Питома продуктивність <i>кДж</i> <i>кг.вологи</i>
1	Барда спиртова заводу с. Новосуханівка	92,5	150	11,25	100-110	50-60	40	10	0,7	88,9	173,3	8725
2	Барда спиртова заводу с. Новосуханівка	92,5	500	35,5	100-110	50-60	40	35	0,9	92,5	144,43	1471,5
3	Барда спиртова с.Стицьківка без фільтрування	92,3	200	15,4	100-108	50-55	50	10	0,5	65	115,3	16395
4	Барда спиртова с. Стицьківка після фільтрування	87,5	150	18,75	90-98	50-55	40	20	0,3	100	65	18900

В цілому суха барда має підвищені якості, так як це сухий порошок, який можна методом змішування з активними речовинами утворити продукт з кращими властивостями і після того, його можна використовувати в якості корму для тварин[6]. Сушіння суспензії барди без випаровування або фільтрування має дуже великі втрати тепла і повітря, але переваги такого сушіння в тому, що схема одноступенева і без зайвої складності.

Найкращі середні показники по виходу (88,9%), питомій продуктивності ($173,3 \frac{\text{кг.вологи}}{\text{м}^3 \text{годину}}$), та втрати тепла на випаровування

1 кг вологи ($8725 \frac{\text{кДж}}{\text{кг.вологи}}$). Але збільшена кількість вологого матеріалу (до 500г суспензії) призводить до зниження цих показників в наслідок налипання продукту.

Список літератури

1. Поляков В.А., Кудряшов В.Л. Разработка линий переработки послеспиртовой барды на основе мембранных процессов. Журнал «Хранение и переработка сельхоз сырья» №2 Москва, 2005. -с. 50-58.
2. Гришин Г.А., Семенов Ю.Г. Установки для сушки пищевых продуктов. Справочник. М.: Агропромиздат, 1984. -с.215.
3. Кремнев Е.А., Боровский В.Р. Скоростная сушка. Киев. Издательство технической литературы., 1963. -с.382
4. Якуба А.Р., Кащенников А.С. и др. Сушилка кипящего слоя. Авторское свидетельство. СССР №1726936, кл F2в в 17110. Бюл., изоб. №14, 1992
5. Якуба О.Р., Савченко М.Ю. Интенсификация процессу сушіння харчових продуктів. Вісник СНАУ №10, серія тваринництво, 2006. -с. 140-144.
6. Винаров А.Ю., Заикина А.И., и др. Способ получения билковой кормовой добавки. Патенты Российской федерации №2189287 кл 7с12р 21/00, 2000. Бюл., изоб., №32, 2002.

ИССЛЕДОВАНИЕ ПРОЦЕССА СУШКИ СПИРТНОЙ БАРДИ В ПСЕВДООЖИЖЕННОМ СЛОЕ.

Проведены экспериментальные исследования процесса сушки спиртной барды в сушилках с псевдоожигенным слоем инертного носителя. Преимуществом сушки суспензии, без предыдущего

испарения или фильтрация, являясь одностадийностью процессу без использования громоздких аппаратов, с получением готового продукта в виде порошка, который не требует дополнительного размола.

RESEARCH OF PROCESS OF DRYING SPIRITS БАРДИ IN THE LAYER.

Experimental researches of process of drying spirits in dryers with a layer of the inert carrier are spent. Advantage of drying of suspension, without the previous evaporation or filtering, I am to process without use of bulky devices, with reception of a ready product in the form of a powder which does not demand additional размола.